

Notes breus

AUGURIS

Hom va coneixent les candidatures que el dia 28 han de lluitar a Catalunya per portar els seus diputats a les Constituents de la República espanyola.

A la circumscripció barcelonina i a les circumscripcions comarcals van apareixent els noms dels homes que els partits polítics han escullit per tal que el poble català els investeixi amb la seva representació.

No són, però, tots els partits els que s'atreveixen a lluitar amb braó en la pròxima jornada; no tots es creuen assistits per una gran força d'opinió. Partit hi ha que abans de les eleccions municipals que determinaren el capgirament polític espanyol, se sentia prou superb per a rebutjar tota mena d'intel·ligències, que ha renunciat de prendre part a la lluita.

En canvi, l'Esquerra Republicana presenta candidats per tot Catalunya, i les seves candidatures, tant a la ciutat de Barcelona, com a les circumscripcions comarcals, lluiten obertament per les majories. El nostre partit té la consciència plena que el poble li ha conferit la seva confiança. L'Esquerra Republicana amb l'home gloriós que en porta la davantera, s'ha fet càrrec de l'hora que viu Catalunya i no li farà la traïció d'abandonar-la.

El poble i el partit es compenetren. L'un i l'altre saben que la tasca revolucionària no és acabada encara. El partit sap que pot comptar amb el poble perquè no li ha mancat fins ara la seva decidida assistència, i el poble sap que pot atorgat un crèdit il·limitat al partit perquè té la garantia de la seva passada acció.

No cal ésser àugur per predir el resultat de les eleccions. Les candidatures de l'Esquerra, les candidatures dels catalans que començaren la Revolució, sortiran triomfants per tal de donar terme a la tasca. Els homes que les integren faran sentir la veu de Catalunya a les Constituents; la veu viril enèrgica del poble català, que en clamar per les llibertats de Catalunya, clamarà també per la justícia social dels catalans i la lliure manifestació de llurs consciències.

XEIX

Els homes que han d'anar a les Corts

Ha produït revolt entre determinats elements un entrefilet que publicàrem en una de les nostres anteriors edicions i en el qual es propugnava per a que el cos electoral portés a les Corts Constituents els legisladors, en preferència als mercaders o als agents de negocis.

Si la consciència no acusés, l'entrefilet de referència no hauria produït esverament puix que ni constituïa al·lusió a persona o persones determinades, ni expressava cap idea subversiva. Si les Corts que van a constituir-se tenen per missió única el redactar, discutir i aprovar la Constitució, per la qual l'Estat haurà de regir-se, lògic és que les Corts sien constituïdes per persones enteses en lleis i no per diputats d'aquells que estan a sou d'altres empreses particulars o d'aquells altres que s'entafuren pels ministeris per tal de defensar o aconseguir negocis en participació.

L'hora actual no és la dels mercaders, ni la dels representants de societats anònimes, ni dels protegits per poderosos industrials que van pregonant que gastaran tot el que convingui per a fer triomfar el candidat amic, el qual, el dia de demà els hi tornarà per mitjà d'un bon negoci el tres per u del diner que hagin esmerçat. L'hora actual és la dels polítics cultes i desinteressats que han de complementar la revolució que han portat a terme, dotant al país d'una Constitució que sia garantia de la llibertat dels homes i dels pobles i d'un règim de major justícia del que actualment impera.

La revolució, aquesta deslliurança que avui tots celebrem — vermells i negres — el poble no la deu pas als homes de negocis, ni a les grans empreses industrials, ni als caçadors de gangues; el poble la deu única i exclusivament als que no són rics perquè l'ambició del diner no els tempta, i que per no ésser-ho, perquè la temença d'una pèrdua de benestar no frenava els llurs impulsos generosos, es jugaven la llibertat, la vida i suportaven tots els perills i dolors de la conspiració per tal de salvar el país de la desfeta a què l'abocaven els oligarques que ara també es diuen republicans i que des de les seves tribunes, peanyes de concupiscència i de perversió, reparteixen patents d'honestedat i de suficiència. Per ells és deshonest i estúpid l'home que no ha sabut crear-se una posició, que no ha sabut enriquir-se, i per això el pobre diable conspirador per culte que sia, no serveix per a legislar! Els que han d'anar a les Corts, els savis, els honestos, els honrats, els salvadors de la pàtria, són aquells polítics que durant el període de la dictadura i actuant de Cort d'amor dels ministres i fins del mateix Borbó crearen grans empreses industrials a l'ombra de l'Estat i especularen amb la baixa de la pesseta; són aquells que per enriquir-se, arruïnaven el país; són aquells als quals el poble deu tots els dolors i totes les desventures.

Ja n'estem cansats d'insídies i de baixes calúmnies; ja n'estem tips de reticències i d'hipocresies. Si hem de parlar clar ho farem sense sordina, i la clara consciència del poble endevinarà desseguida qui són els honestos. Si ens hi empenyen arrencarem la careta d'hipocresia que cobreix el rostre dels qui rastrement socaven la terra que aguanta els homes que, per haver fet la revolució, el poble ha de portar a les Corts, no com a compensació, sinó per l'egoisme que coronin l'obra començada. I els homes que han fet la revolució són els republicans d'Esquerra entre els quals s'hi compten els nostres candidats. No ho són, no, aquells que en les hores de prova i de perill s'amagaven. No ho són, no, aquells que tractaven de pactar amb les dretes per intentar l'esfondrament de la nostra candidatura.

Els homes de la revolució que el poble ha d'enviar a Madrid per tal que la Constitució sia reflexe de la voluntat de la democràcia, són els que figuren en la candidatura que venim publicant a les nostres planes. El qui voti un nom que no sia entre els que recomanem, farà un flac servei a la República i als ideals de llibertat.

No són aquestes hores de discutir el que ve ben avalat. Si els nostres candidats no tinguéssim prou mèrits contrets per triomfar, la companyia de Domingo i de Carner els donaria la victòria.

Improvisacions

ELOGI DE L'ESTISORA. —

Un elogi complert d'aquest estre, exigeix un espai superior al que s'em reserva en aquestes planes. No em serà possible parlar de l'estisora ben trempada que fa filigranes en una peça de panyo de Terrassa o en un d'aquells clatells construïts amb sacons, ni de l'estisora metafòrica que esmicola honres o fa tiretes de les reputacions fràgils. Parlaré només de l'estisora que anys enrera constituïa l'element més important i més actiu dels diaris comarcals.

Quan no s'havia inventat aquesta mena d'escudellòmetro que nodreix les planes del meu admirat confrare "Diario de Reus", l'estisora era el redactor que produïa més articles i el que en tot moment suplía les falles de la ploma. Suara la ploma és la sobirana, i l'estisora, en temps normal, queda relegada al modest ofici de contribuir a la divulgació de notícies que hom considera interessants. Però quan, com ara, la normalitat ha estat trencada pel xoc violent d'ambicions antagoniques, l'estisora s'engalla i rept a la ploma per tal de veure qui causarà més molèstia a l'adversari. I l'estisora obté la victòria. Perquè l'estisora no s'enfada i la ploma si. La ploma és pasional, agressiva, avalotadora; l'estisora, en canvi, és freda, irònica i sornaguera. La ploma ha d'inventar projectils. L'estisora per a causar esboranes, en moltes ocasions no necessita altra cosa que retallar les infàmies o nicieses que l'enemic ha escrit i llençar-les a volar. Si el retall és ben fet farà vol de missatger: tornarà al seu origen i allí hi deixarà botllofa.

Jo, des del meu mirador, he pogut observar que les millors filípiques que FOMENT ha dedicat als seus enemics, en aquest període electoral, no són pas les que ha produït la ploma per bé que la ploma sia fibladora; les rèpliques més delicioses són les dels retalls que han fet les estisores en la prosa florida dels periòdics d'enfront.

La irònica estisora es burla com qui més del mort i de qui el vetlla. Visca l'estisora!

IGNOT

LLEGIU A TERCERA PLANA:
CAMPANYA ELECTORAL